

מסורת הש"ס

(א) כפי"ה האסורה (ב) דף
(ג) (לפני דף סג);
(ד) (שני לפני) (ה) (שני לפני)
מערבין אין מנעלין כ"י;
(ו) (שני לפני) (ז) (דף טו);
(ח) (דף סג); (ט) (דף סד);

הנהגות הב"ח

(א) גבי"א ב' חזירי ו'
לפנים מזו סוה;

(ב) שם שתי חצירות ופתח
א' ביניהן סוה;

(ג) תיב"ד דיה דלח"א וכו'
וישן סוה מועיל כגון
עירוב מנה ל"י (ד) בא"ד
הנה"ה כי לא תמירין כח"ל
ותיבת ד"ג נחמק;
(ה) בא"ד כגון עירוב דרך
הפתח, כי ע"ל דף ע"ב;
(ו) ד"ה יפה וכו' ולקמן
בסוף שמע"ה, כי ד"ה
ע"ה; (ז) ד"ה מערב וכו'
ו"ל דהם מוירי ששיתס
שומעין;

הדר פרק ששי עירובין

סו.

עין משפט
ג' מצוה

ל' א מ"י ס"ב מהל'
עירובין ה"ב סג
עשין דקנן א טושיע
אריס סתם סג (וכי' סג
ספי' ר' נתנא);
ב (מ"י) שם טושיע אריס
ס"ב סג ספי' ה';
ג (מ"י) שם טושיע סס
ספי' ה';
ל' ד מ"י שם הלכה י
סג סס טושיע
אריס סתם סג ספי' ט';

רבינו חננאל

יפה עשייתם ששכרתם.
אני והא"ר יוחנן שוכר
במערב דמי, מאי לאו
מערב במערב יום אף
שוכר במערב (וי"ט).
ודחינן לא שוכר במערב,
מה מערב אפי' שוכר
משוה פרוטה אף שוכר
אפילו בשחור משהו
פרוטה, מה מערב אפילו
שכירו ולקטו יום אף
כך, ומה מערב (ו"ט) שכירו
אף עירובין אחד שוכר
על ידי כולו, אף שוכר
ה' ששורין בחצר אחת,
[אחרון] שוכר על ידי כולו,
היה זה ר' אלעזר, ברא
יוחנן שעשה השוכר
במבטל רשותו, ואמר
מה מבטל רשותו, ואמר
בשבת, כדמין בית הלל
אומרים אפי' משתמשין
אף שוכר גי' משתמשין,
אי הכי קשיא דשמואל,
דאמר כל מקום שאוסרין
ומערבין מבטלין, כגון
שתי חצירות או לפנים
על החיצונה ויש לערב
זו עם זו ומתירין, לסיכוי
בין שהעירובין מתירין
אם שבת אחד מהן
ולא עירוב יוכל לבטל
רשותו מזו לזו, אבל
במקום (שאין מערבין)
[שמערבין] ואין אוסרין,
כגון שתי חצירות ופתח
ביניהן, כדמין בכולל אחד
שכין שתי חצירות, נפרץ
הכולל עד י' אמות
מיתר מפני שהוא כפתח,
ואין פותחין אותו מערבין
עצמם, כל חצר בפני
עצמה, ואינה אוסרת זו
על זו, ואם רצו ותפתחוהו
מערבין אחד, כגון אילו
אין מבטלין מזו לזו, וכן
חצר שאוסרין הדירין בה
ואין מערבין בה, ס"י אין
בה הידור בעירוב כגון
דדאיר בה גי', ואמר
ואין מערבין, כענין
שאסרנו אין מבטלין,
חצר שאוסרין (בה) ואין
מערבין בה הידור דמי,
לאו דדאיר בה גי', ואי
היה גי' מאחמול הוה
למירי מיעה במערב יום.

דחזו כולהו לאעירובי מאחמול לסיכוי
וגם אין שייך לומר כלל שבת האילן והתורה הותרה ולא ימנעל עירוב
שלהן כשיבא הנכרי בשבת וזה אין נראה לפרש כלל דכאן לא עירבו
ולפיכך לא כפי' נשכירות לחוד בלא ביטול דהא על כרחך היו יכולין
לערב כאן כדפירשית לעיל דהלכה

כר' יהודה דנכרי כי ליתיה לא חסר
וכיון שהיה מועיל (ו) בחצות עירוב מנא
ליה שלא עירבו ועשו שכירות וביטול
דקשיא ליה לקמן דשמואל רביה דאמר
אוסרין ואין מערבין אין מנעלין ובסוף
שמע"ה דקאמר למ"ד שוכרין לא
חיבצי לך חרמי עבדין שכירות וביטול
דלמא הכא הוא דעירבו ולא עשו אלא
שכירות לחוד על כן נראה כפירוש
הקונטרס דאפילו עירבו בטל העירוב
לגמרי מיעין כיון שבת הנכרי ואם
תאמר ולמה ליה הכא חרמי שכירות
וביטול דביטול לחודיה סגי כיון
דבטלי רשותיהו הג"ה
(ד) *ה"ג כי לא
אמר' שבת האילן
והתורה
אלא במקום שיכול
לעמוד ולהתקיים כל
השבת כגון עירוב
רשק דקיימא לן
דך הפתח (א) ונפתח
או יטעל קורטו או
לחו ומתקין י' להוכיח
היכל ש' מני מלך
אחת היה נוסף
בשעת העירוב וערבו
עמו בטל העירוב
הואל ורוב נוספים
למיתה אינו רח"ו
להתקיים כל השבת
ע"כ לשון הג"ה
כשם רבי מאיר
דמערבין וי'.

יחיד במקום נכרי משום דא"כ בטלת חרות עירוב
מאותו מבוי ה"מ נכדרי שאינו רואה להשכיר דלא
אפשר ליה לערב אלא הכא שהוא מתרלה להשכיר
ונשבת אחרת ויכול לערב להחיר לכולן אלא היום
שבת הנכרי בשבת לא אפשר מועיל ביטול לעשות
יחיד במקום נכרי דאין שייך כאן לומר בטלת
חורת עירוב וי"ל כיון שאם לא היה מתרלה להשכיר לא היה מועיל
ביטול משום דא"כ ביטול חורת עירוב אין לחלוק בין מתרלה לשאינו
מתרלה דאטו אמירת הנכרי תגרום הביטול שיעיל כשיאמר
אתרלה לנכר להשכיר או לא יועיל כשיאמר לא אתרלה לנכר ועוד
י"ל דהני אמוראי סבירא להו כר"מ דאמר אסור יחיד במקום

נכרי ור' יוחנן דנפתין נמי לטעמיה דאמר (ו) נהגו העם כר"א בן
יעקב דהא אבי ורבא קיימי בעיבדא דהמן בר רבא;

ה' איקלעו דההוא פוגדק ב', פירש בקונטרס היו שם הרבה פוגדים
בהם פוגדק יש בו חדרים הרבה פתוחין למזר והאכסנאים נכנסין בהן ואוסרין זה על זה וגם זה אמת דכי האי גוונא נמי אסרי
כמו חצורה ששבתה בטורקלין: **יפה** עשייתם ששכרתם, רבינו חננאל פסק כר' יוחנן לגבי שמואל וכדברי המיקל בעירוב ואומר ר"י דלקמן דפסקין דכל מקום
שאוסרין אין מערבין ואין מנעלין דכל דוכא קיימא לן כר' יוחנן לגבי שמואל וכדברי המיקל בעירוב ואומר ר"י דלקמן דפסקין דכל מקום
דייק כרימא כשמואל דמיא כל שנאסר למקף שבת נאסר לכל השבת כולה כגון שני בתים בשני ידיר רשות הרבים והקיפוס נכרים מחילה
בשבת זה הכלל לאחיי מת נכרי בשבת דאין מנעלין ולקמן (ו) בסוף שמע"ה אמרין דמת נכרי בשבת אליבא דמ"ד שוכרין לא חיבצי לך
השאל חרמי עבדין חדא מיבעיא ש"מ לא מיתוקמא הייא כרימא כר' יוחנן דאמר שוכרין ודוחק לומר דלאחיי מת נכרי בשבת איירי
דלא ביטלו דלא משתרו כשמת הנכרי אע"פ שעירבו מע"פ שאל ביטול מהני שחרי הקיפוס נכרים מחילה איירי אפי' ע"י ביטול כדאמרין
בסוף שמע"ה דאין מנעלין ודומיא דהכי קאמר לאחיי מת נכרי בשבת דאין מנעלין ואפי' אט"ל שר' יוחנן היה מעמיד זה הכלל
דכרימא לאחיי מילתא אחריתי מ"מ מדנקט סתמא דהש"ס הכי שמע מיה דהכי הלכתא: **יפה** עשייתם ששכרתם, לא דמי למקף
וממכר ליאסר בשבת דלא הו' אלא כמתנה בעלמא שאין עושין אלא להחיר טלטול: **מערב אפי'** שכירו ולקטו, פירוש דאמר
שמואל לעיל אפי' שכירו ולקטו של נכרי נותן עירובו ודיו ואם תאמר דהכא אליבא דר' יוחנן קיימא וצירושלמי משמע דלית ליה לרבי
יוחנן האי סברא דקאמר ר' יוחנן התם ישראל ונכרי שהיו דרים בבית אחד גרין ישראל לבטל והנכרי להשכיר ויש לומר (ו) דהתם ששיתס
שומעין בבית ישראל ונכרי דלא היו שכירו ולקטו דהכא ועוד יש לחלק דאם יחיד הנכרי לישראל שהוא שכירו ולקטו חדר אחד
שלא יוכל הנכרי להשתמש בו דהוי השתא הנכרי משולק מ ישראל ואין יכול לסלק הישראל כשה"ל לא אמרין נותן עירובו ודיו ובני האי
גוונא איבא לאוקמי ביירושלמי: **כל** מקום שאוסרין ומערבין מבטלין, האי כללא לאו דוקא בכל מקום דהרי חצורה שמואל
בסמוך אין ביטול רשות בחצורה ואפי' בחצר מסיק רבא לקמן (א) אליבא דשמואל דאפי' ב' חצירות זו לפנים מזו פעמים מנעלין ופעמים אין
מנעלין ומה שמפרש כאן כגון שתי חצירות זו לפנים מזו היינו לאחיי ורבא לאותו ענין שמפרש לקמן והוה מצי למימר כגון אנשי חצר ששם
אחד מהם ולא עירב אצל הא מתנימין הוה לקמן (א) ולא אלתרין ליה לאשמעינן האי:

ואי דאחא מאחמול דוגר מאחמול, דאם אין הנכרי רואה להשכיר מה יכול ביטול מועיל אע"פ דשמואל אית ליה לעילא הלכה כרביא
דשרי יחיד במקום נכרי הא אמרין לעילא דאין הביטול עושהו יחיד במקום נכרי משום דא"כ בטלת חורת עירוב מאותו מבוי
ואפילו מתרלה היום להשכיר או שמת ועל זה קאמרין דאין מנעלין משום דמאחמול לא היו יכולים לערב לפי שלא נתרלה להם מאחמול
להשכיר אחי מערבין קרינא ביה דכיון דאם היה אחמול מתרלה היו יכולין לערב וכששכרו היום ממנו או שמת יעילין לבטל שפיר:
אלא

